

Välismaalaste seaduse muutmise seadus (tööjõupuudusega tegevusalade erisus)

§ 1. Välismaalaste seaduse muutmine

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 43 lõige 4¹ ja § 106 lõige 12¹ tunnistatakse kehtetuks;
- 2) paragrahvi 106³ lõike 1 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;
- 3) paragrahvi 106³ lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 4) paragrahvi 114 lõikes 1 asendatakse sõna "korraldusega" sõnaga "määrusega";
- 5) paragrahvi 115 punkt 19 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"19) välismaalane, kellele antakse käesoleva seaduse § 181 lõike 8 alusel tähtajaline elamisluba töötamiseks tööjõupuudusega tegevusalal;";
- 6) paragrahvi 137 lõige 2³ ja § 150 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;
- 7) paragrahvi 176¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"(1) Tähtajalise elamisloa töötamiseks võib anda välismaalasele töötamiseks renditööl töölepingu seaduse § 6 lõike 5 tähenduses, välja arvatud käesoleva seaduse § 181 lõike 8 alusel.";
- 8) paragrahvi 176¹ lõike 2 sissejuhatavas lauseosas, § 177 lõikes 1², § 181³ pealkirjas ja tekstis, § 185 lõikes 2¹ ja § 293 lõike 5 teises lauses asendatakse sõna "renditöötajana" sõnaga "renditööl";
- 9) paragrahv 176² tunnistatakse kehtetuks;
- 10) paragrahvi 178 lõige 1³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"(1³) Tööandja on kohustatud maksma välismaalasele, kellele on antud elamisluba töötamiseks käesoleva seaduse § 181 lõike 8 alusel, tasu, mille suurus on vähemalt 80 protsenti Statistikaameti viimati avaldatud Eesti aasta keskmisest brutokuupalgast.";
- 11) paragrahvi 181 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"4) töötamiseks tööjõupuudusega tegevusalal;";
- 12) paragrahvi 181 lõike 2 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;
- 13) paragrahvi 181 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"(8) Tähtajalise elamisloa töötamiseks võib anda töötamiseks tööjõupuudusega tegevusalal, kui välismaalase tööandja Eesti äriregistrisse kantud põhitegevusala kuulub käesoleva paragrahvi lõike 12 alusel Vabariigi Valitsuse kehtestatud tööjõupuudusega tegevusalade loetelusse.";
- 14) paragrahvi 181 lõige 9 tunnistatakse kehtetuks;

15) paragrahvi 181 täiendatakse lõigetega 10–17 järgmises sõnastuses:

”(10) Tööjõupuudusega tegevusala käesoleva seaduse tähenduses on Vabariigi Valitsuse kehtestatud tööjõupuudusega tegevusalade loetellu kantud tegevusala. Tööjõupuudusega tegevusalade loetelu kehtestatakse kuni viieks aastaks.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud tööjõupuudusega tegevusala määratlemisel võetakse aluseks selle kahekohaline numbrikood Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (edaspidi *EMTAK-i tegevusala*) järgi.

(12) Vabariigi Valitsus võib kehtestada määrusega riigi sisejulgeoleku eest vastutava ministri ettepanekul tööjõupuudusega tegevusalade loetelu ja selle kehtivusaja.

(13) Käesoleva paragrahvi lõike 12 alusel kehtestatava tööjõupuudusega tegevusalade loetelu väljatöötamisel arvestatakse vähemalt:

1) Haridus- ja Teadusministeeriumi või kutseseaduse § 6 lõikes 2 nimetatud asutuse avaldatud tööjõuvajaduse prognoosi EMTAK-i tegevusalade lõikes;

2) Statistikaameti viimati avaldatud ettevõtete aastasest müügitulust müügitulu osatähtsust mitteresidentidele EMTAK-i tegevusalade lõikes;

3) Statistikaameti viimati avaldatud EMTAK-i tegevusala aasta keskmist brutokuupalka.

(14) Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul käesoleva paragrahvi lõike 12 alusel kehtestatud tööjõupuudusega tegevusaladel töötamiseks antavate tähtajaliste elamislubade maksimaalse arvu igaks kalendriaastaks, arvestades, et tööjõupuudusega tegevusaladel töötamiseks võib anda tähtajalisi elamislube kalendriaastas:

1) majanduskasvu tingimustes kuni 0,2 protsenti Eesti alalisest elanikkonnast;

2) muudes majanduse tingimustes kuni 0,1 protsenti Eesti alalisest elanikkonnast.

(15) Majanduskasv käesoleva paragrahvi tähenduses on Rahandusministeeriumi viimati avaldatud majandusprognoosi kohaselt jooksva aasta sisemajanduse koguprodukti aastane reaalkasv alates kahest protsendist.

(16) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada käesoleva paragrahvi lõike 14 alusel kehtestatud tähtajaliste elamislubade maksimaalse arvu jaotuse lõike 12 alusel kehtestatud tööjõupuudusega tegevusalade vahel.

(17) Vabariigi Valitsus võib riigi sisejulgeoleku eest vastutava ministri põhjendatud ettepanekul muuta või tunnistada kehtetuks käesoleva paragrahvi lõike 12 alusel kehtestatud tööjõupuudusega tegevusalade loetelu ja lõike 14 alusel tööjõupuudusega tegevusalal töötamiseks antavate tähtajaliste elamislubade maksimaalse arvu enne lõike 12 alusel kehtestatud tähtaja möödumist.”;

16) paragrahvi 184¹ lõige 3, § 186 lõige 5 ja § 210² lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

17) paragrahvi 294 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Kohalik omavalitsusüksus on kohustatud jälgima, et omavalitsuse territooriumil viibival välismaalasel oleks Eestis ajutiseks viibimiseks, elamiseks ja töötamiseks seaduslik alus vastavalt käesolevale seadusele.

(2) Kohalik omavalitsusüksus on kohustatud teavitama Politsei- ja Piirivalveametit kohaliku omavalitsusüksuse territooriumil seadusliku aluseta ajutiselt viibivast, elavast või töötavast välismaalasest.”;

18) seadust täiendatakse §-ga 309¹⁹ järgmises sõnastuses:

”§ 309¹⁹. **Käesoleva seaduse § 176² alusel lühiajaliseks töötamiseks antud tähtajalise elamisloa erisused**

(1) Käesoleva seaduse § 176² alusel antud tähtajalised elamisload kehtivad nende kehtivusaja lõpuni või kehtetuks tunnistamiseni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtajalisele elamisloale kohaldatakse kuni 2026. aasta 31. detsembrini kehtinud käesoleva seaduse § 43 lõike 4¹, § 106 lõike 12¹, § 137 lõike 2³, § 150 lõike 4, § 184¹ lõike 3 ja § 186 lõike 5 redaktsiooni.

(3) Käesoleva seaduse § 210² lõike 1 punktis 1 nimetatud kolmeaastase perioodi hulka ei arvestata aega, kui välismaalasele oli antud tähtajaline elamisluba § 176² alusel.

(4) Kui tähtajalise elamisloa taotlus käesoleva seaduse § 176² alusel elamisloa saamiseks on esitatud enne 2027. aasta 1. jaanuari, vaadatakse taotlus läbi kuni 2026. aasta 31. detsembrini kehtinud korras.”.

§ 2. Seaduse jõustumine

- (1) Käesoleva seaduse § 1 punktid 2 ja 3 jõustuvad 2026. aasta 22. mail.
- (2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 4 ja 17 jõustuvad 2026. aasta 1. septembril.
- (3) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1, 5–16 ja 18 jõustuvad 2027. aasta 1. jaanuaril.

Toomas Kivimägi
Riigikogu aseesimees

Tallinn, 4. mai 2026